

ЗВЯЗДА

Орган ЦК КП(б)ЦВКІСНК БССР

№ 6 (5982) | 8 студзеня 1938 г., субота | ЦНА 10 КРЛ

ВЯЛІКІ ПАЭТ-ДЭМАКРАТ І ГРАМАДЗЯНІН

Брані сопытлізма, увесеі совецкі народ

найчайшы сіння шасізесцішылізме з хны

сірой вялікага рускага паэта-грамадзяна

парты-дэмаграта Нікаля Алексеевіча

Некрасава.

Некрасава быў верным сыном свайго ма-

нага, рускага народа, быў чалавеком

і і білородасцю. Ен заваяваў гэтым

себе вялікую любоў народа. Народ любо-

ў Некрасава за то, што ён у эмоцыйных

прыгноўніцтвах ўзвесі запахі свайго паэ-

тага сэрца, увесеі свайго таленту,

сілы і здольнасці адукаціі барацьбе за

избавленне праўдовых. Значэнне Некра-

савікі таму, што ён у эпоху «чар-

врэмені» паднёў голас за прыгноўні-

чы народны масы, кікай на барацьбу

свабоду, з'явіўся перадазым чалавекам

перыядам чалавекам эпохи.

Паэзія Некрасава—гэта моцная зборы-

жы юроднай барацьбы. Некрасава

на старане дэмагратаў-рэволюцыйных

— прагненій рэволюцыйных барацьб.

Самую вымітную апеку Некрасава даў

найзіміршы Ленін. У артыкуле «Ільг-

ін паход на дэмаграту» Ленін гаво-

чи:

«Некрасава хітаўся, будучы асабістам

бым, наміж Чарнышоўскім і лібераламі,

усе і яго сіміты былі на старане

найзіміршых рэволюцый, іхніх барацьб

іхніх эмоцыйных выразаў, якіх

найзіміршыя выразы, якіх

1878

НІКАЛАЙ АЛЕКСЕЕВІЧ НЕКРАСАУ

1938

НЕКРАСАУ І НАША ЭПОХА

Народнае задавальненне, народнае пічасце было неадустынай марфой Некрасава. Тым і бізак ён нашай эпосе, працоўтвам аб ёй, чаканім яе — напоўнена ўся яго книга. У калікатковую перамогу рускага народа бы верхъ забойдым, таму што

«Золото, золото
Сердце народное!»

У паме «Каму на Русі жыць добра» бы шукася ў тагачаснай Расії «Непорочнай волости, Избыткова селя». Шукася, і не знаходзіш. 1 заіхдросціс нам, сваім адваленым патомкам, тым, каму дасталася вялікая радасць пачыпца, як «восседзілісь народ»:

«Жаль только — жить в эту пору прекрасную
Уже не придется — ни мне, ни тебе».

Не толькі тэтымі клопатамі ѿ пачасі народных бізак кожнаму совецкому чалавеку Некрасава, але і сваі наспінныі барышы за іхнай народнае.

«Ладко ж яго геніальну книгу. Ладко ж не кожнай старонцы вы знайдзеце алю і тое-ж пытанне:

«Где же ты, тайна довольства
народного?»

Ад ранняга юнтаўца да апошніга ўзыду пытанне гэта мучыла Некрасава: «Кому живеть весело,
Вольготна на Русі?»

Адзах на гэтыя пытанні ѿ яго тэаксама літаралы на кожнай старонцы:

«Холодно, страничник, холодно...»
...«Голодно, родименький, голодно!»

Куды-бы ён у той час ні глянуў, ён бачыў адну толькі «тысячагодовую муку».

«Шэра, шара! Кепка, дыка, глуха і амаль безнадзея!» — пісаў ён аб тагачаснай Расії. Расія ў той час склалася яго яго в тых вёсках:

«Заплатово, Дыривино,
Разутово, Знобишко,

Калі чытаю журботовыя книгі Некрасава, мімаволі паразіўваеш гіганцкай дасліенні нашага соціалістычнай народнай ладу з аллюстроўваемі у вершах вялікага пав-

та пакутным бытам працоўных да рэвлюнцій.

У гэтых вершах, напрыклад, сёненні чытам убачыць, якім быў ў той час «склонеты» палюб аж жыці і здоўбі працоўных. Сур'ёзна захвараў біянк-сельнін. Старасту стала шкода вялікансага і бы паслабу ў антыку за лікарствам. А памятныі у той час знаходзіцца ў Пецербургу. Даведаўшися аб учынку старасты, ён загарэўся злосцю і напісаў яму гроўнікага загада:

«Віред расходов таких не иметь.

Деньги с миру взымети... А лікарство для крестьянину лучшее — плесть».

Некрасав прадбачыў велізаное будзінцэ, так харacterнае для нашай эпохи. Тоё, што пісаў ён, напрыклад, аб Волзе, можа злана працоўтвамі ѿ тых гіганцкіх работах у Самарскай лупе, якія разгортаюцца ў сучасны момант:

«Увы! я дожил до седин,
Но изменился мало.

Иных времен, иных картин
Предвидя я начало

В случайной жизни берегов

Моей реки любимой:

Освобожденный от оков,

Народ неутомимый

Созрев, густо заселит

Прибрежны пустыни;

Наука воды углублит;

По гладким их равнине

Суда-гиганты побегут

Несчастной толкоти,

И будет вечен бодрый труд

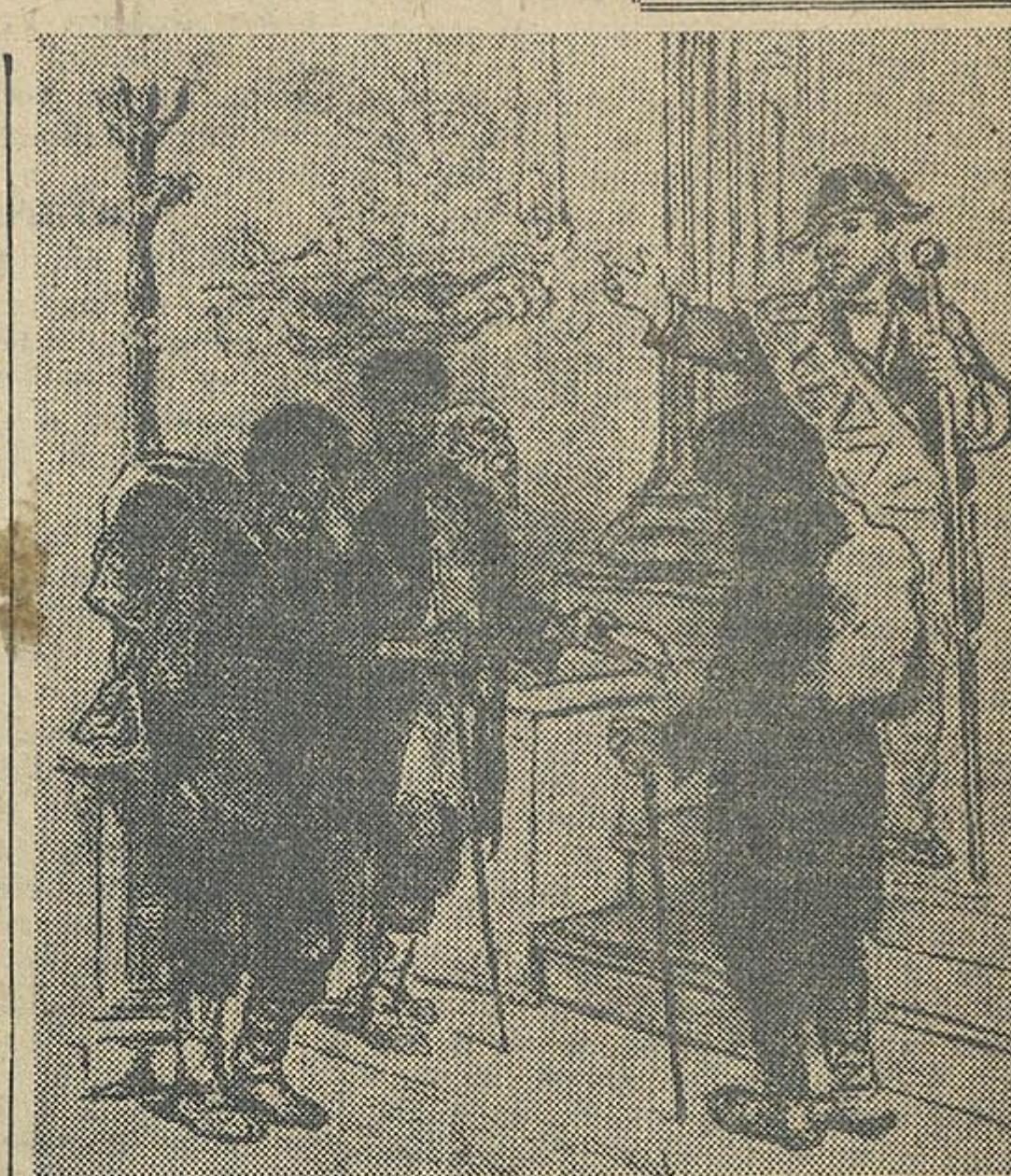
Над вечной рекою...»

Для таго, каб напісці гэтыя рэдкіе

Некрасав павінен быў ўсёй душой пера-

слыцца ў далёкае будучы, на паму эпохі.

К. ЧУКОУСКІ.

«Показалі шайкар: «Допусти, говорит
С выражением надежды и мими...»

Ілюстрацыя мастака Лебедзева (1877 г.) да верша Н. А. Некрасава «Размыслынія у параднаго под'езда».

ВОДГУКІ ЧЫТАЧОУ

МЫ ЛЮБІМ НЕКРАСАВА

Цудоўныя творы паэта Некрасава — аднаго з выдатнейшых майстераў мастикаў слова — мы чытаем з выключным захапленнем. У сваіх творах «Кому на Русі жыць хорошо», «Железная дорога» і рад іншых ён ярка напамінае напаўторную карціну жыцьця беднага сліністасці ў годы памяшчыцкага-прыгонічнага пад'езда ў Расіі. З таго твору мы бачым, як цэркви даславілі сліністасці, прыгандыкавалі жыцьця, прыгандыкавалі народнага генія, энімічнага.

Творы Некрасава мы чытаем з выключным хваліваннем. Некрасаву быў пастам-пракрам. У сваіх творах ён выказаў думку і надзею на то, што настаны момент спабодніцтва і часцічнага жыцьця, энімічнага.

Наша соціалістычная разынка, перамога капітагнаўства, пад усій яе прыкравасці падраждаючыя працоўцам думкі Нікалая Алексеевіча.

У налагасах наступіла жыцьця шчаслівія, заможніх і культурных. Прасціці і радасці і горамі на соціалістычных полях, мы ў часе культурнага адзінчынку гутарым з нашым першым любімым пісьменнікам Нікалаем Алексеевічам Некрасавым.

BASIL RUXLEBICH, IOCIF ХАЛЕЦКІ, каласкі налагасі імя Крупской, Менская раёна.

★

У адзінку 60-й гадавіны з дня смерці Н. А. Некрасава на мнохіх падрыхтоўках Менскі правядзеніца пітаратурынікі вічары, прысвечаныя памічу паэту.

Кабінет рабочага чытакі Дзяржбібліятэка БССР імя Леніна правізу на штотачнай фабрыцы імя Крупской чыткі і разбор выбраных твораў Некрасава. Рабочыя цікаліся жыцьцём і творчасцю вілікага народнага пісніара, заславілі шмат пытанняў. В студзені правядзеніца чытакі твору Некрасава ў цэхах металапрацоўчага завода «Дарнікі».

11 студзеня Саюз савецкіх пісьменнікаў БССР правядзеніце агульнаградскіх сходаў, прысвечаныя 60-гадовіне з дня смерці Н. А. Некрасава. Пісьменнікі прачытаюць творы Некрасава, перекладзены на беларускую мову. (BELTA).

НЕКРАСАУ У ВОДГУКАХ
ЯГО СУЧАСNІКАУ

В. Г. БЕЛІНСКІ
«Ці ведаець Вы, что Вы пает, і пает спрабудыў!»

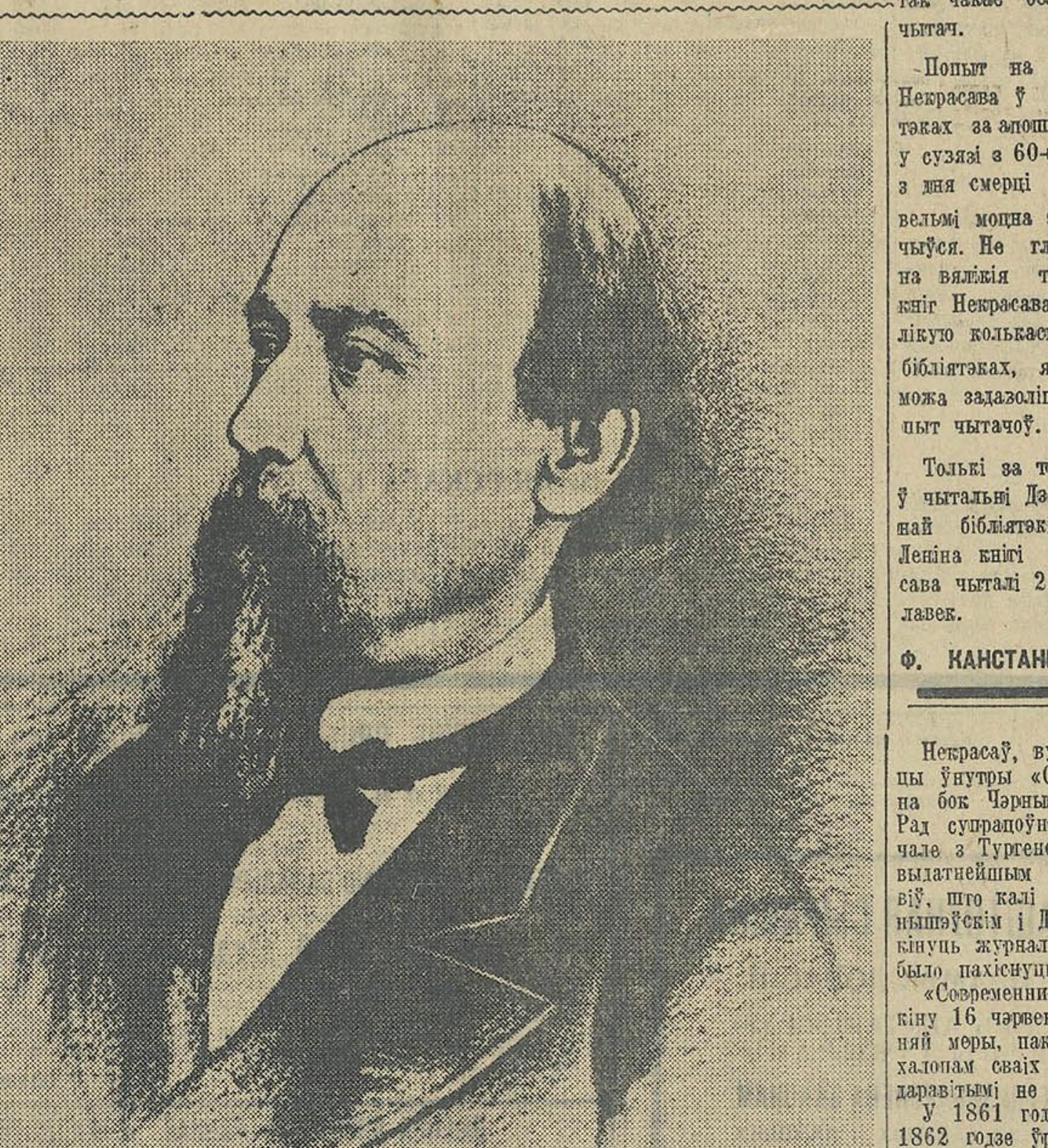
(З успамінай I. Панаева)

Н. Г. ЧОРНЫШЭУСКІ
«Скажи иму, что я горача любіў яго як чалавека, што я дзялімую яму з ага добрую пазыцыю да мяне, што я цалую яго, што я ўпізен: яго слава будзе неўмірушчай, што венча піфію Расіі да яго, геніальнайшай і благароднейшай з усіх рускіх жыцьцяў.»

(З пісма да Цыпіна).
Н. А. ДОБРАЛЮБАУ.
...Вы, побімейши рускі пает, представіні добрых пачатак у нашай пазі, адзіны талент, у якім ёсць чапер жыцьця і сіла!»

(З пісма да Н. А. Некрасава).
Г. І. УСПЕНСКІ.
«Незвычайны гэта чалавек! Я з ім без хвалівання гаварыць не могу... И што мы таков пішем? Для чаго?... А вось ён... Адны позіркім усю душу перавары... Усё ўнутры зазывушица.»

(З успамінай Пачкінкоўскай).

Некрасав, вучань Белінскага, у сутычыні з друпі «Современника» стаў цікавым на бок Чарнышэўскага і Добрагубова. Рад супрапоўнікаў «Современника» на чале з Тургеневым, які быў тым самым выдатнікі пісьменнікам у Расіі, запісіў, што калі Некрасав быў на парэце ў Чарнышэўскім і Добрагубові, то яны пакінчыў журнал. Аднак Некрасава нельга было пакінчыць ўсіх іх.

«Современник», — пісаў ён В. Б. Богдану 16 чэрвеня 1856 года, — на крайнія меры, пакуль я ўсёй душой на падраждаючым засланіку, на пераходзе на беларускую мову і хутчайшага выдання твораў Некрасава, якіх так чакае беларускі чытакі.

Попыт на творы Некрасава ў бібліятэках зашлісткі зашлісткі з амашнінай, тутаўкі з 60-гадовінай з дні смерці паэта, велич мінда павялічыўся. Не глядзячы на вялікія творы Некрасава і вялікую колысці ўсіх бібліятэках, эна не можа задзоліць попыт чытакі.

Толькі за трох дніў чытакі Дзяржбібліятэка імі Леніна ўніверсітэтскім жыцьці Некрасава чытаюць 285 чалавек.

Ф. КАНСТАНЦІНАУ.

Некрасав, вучань Белінскага, у сутычыні з друпі «Современника» стаў цікавым на бок Чарнышэўскага і Добрагубова. Рад супрапоўнікаў «Современника» на чале з Тургеневым, які быў тым самым выдатнікі пісьменнікам у Расіі, запісіў, што калі Некрасав быў на парэце ў Чарнышэўскім і Добрагубові, то яны пакінчыў журнал. Аднак Некрасава нельга было пакінчыць ўсіх іх.

«Современник», — пісаў ён В. Б. Богдану 16 чэрвеня 1856 года, — на крайнія меры, пакуль я ўсёй душой на падраждаючым засланіку, на пераходзе на беларускую мову і хутчайшага выдання твораў Некрасава, якіх так чакае беларускі чытакі.

У 1861 годзе пам'ер Добрагубаў. У 1862 годзе ўрэз архітэктара Чарнышэўскага і саслужыці яго жыцьцю. Не глядзячы на ўсе гэтыя рэчі, не глядзячы на то, што Некрасав перажываў спалохі на тэатральных жыцьцях і на падраждаючым засланіку, яго слава будзе неўмірушчай, што венча піфію Расіі да яго, геніальнайшай і благароднейшай з усіх рускіх жыцьцяў.

У 1861 годзе пам'ер Добрагубаў. У 1862 годзе ўрэз архітэктара Чарнышэўскага і саслужыці яго жыцьцю. Не глядзячы на ўсе гэтыя рэчі, не глядзячы на то, што Некрасав перажываў спалохі на тэатральных жыцьцях і на падраждаючым засланіку, яго слава будзе неўмірушчай, што венча піфію Расіі да яго, геніальнайшай і благароднейшай з усіх рускіх жыцьцяў.

У 1861 годзе пам'ер Добрагубаў. У 1862 годзе ўрэз архітэктара Чарнышэўскага і саслужыці яго жыцьцю. Не глядзячы на ўсе гэтыя рэчі, не глядзячы на то, што Некрасав перажываў спалохі на тэатральных жыцьцях і на падраждаючым засланіку, яго слава будзе неўмірушчай, што венча піфію Расіі да яго, геніальнайшай і благароднейшай з усіх рускіх жыцьцяў.

У 1861 годзе пам'ер Добрагубаў. У 1862 годзе ўрэз архітэктара Чарнышэўскага і саслужыці яго жыцьцю. Не глядзячы на ўсе гэтыя рэчі, не глядзячы на то, што Некрасав перажываў спалохі на тэатральных жыцьцях і на падраждаючым засланіку, яго слава будзе неўмірушчай, што венча піфію Расіі да яго, геніальнайшай і благароднейшай з усіх рускіх жыцьцяў.

У 1861 годзе пам'ер Добрагубаў. У 1862 годзе ўрэз архітэктара Чарнышэўскага і саслужыці яго жыцьцю. Не глядзячы на ўсе гэтыя рэчі, не глядзячы на то, што Некрасав перажываў спалохі на тэатральных жыцьцях і на падраждаючым засланіку, яго слава будзе неўмірушчай, што венча піфію Расіі да яго, геніальнайшай і благароднейшай з усіх рускіх жыцьцяў.

У 1861 годзе пам'ер Добрагубаў. У 1862 годзе ўрэз архітэктара Чарнышэўскага і саслужыці яго жыцьцю. Не глядзячы на ўсе гэтыя рэчі, не глядзячы на то, што Некрасав перажываў спалохі на тэатральных жыцьцях і на падраждаючым засланіку, яго слава будзе неўмірушчай, што венча піфію Расіі да яго, геніальнайшай і благароднейшай з усіх рускіх жыцьцяў.

У 1861 годзе пам'ер Добрагубаў. У 1862 годзе ўрэз архітэктара

